

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610- **15951109**
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

18 Haziran 2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:
-Dosya (1 Takım)

**İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN MUSTAFA BİLİCİ'NİN
TBMM 7/33692 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI**

7/33692
GK 12

SORULAR

İzmir'de engelli yurttaşların kent yaşamına katılımı noktasında ciddi sorunlar bulunduğu sık sık gündeme gelmektedir. Toplu taşıma araçlarının uygun olmaması, kamusal alanlarda engellilerin erişimini kolaylaştıracak düzenlemelerin yetersizliği, otizmlı bireylerin ve görünmeyen engellilerin günlük hayatta karşılaştığı zorluklar, İzmir'in gerçekten "engelli dostu" bir kent olup olmadığını tartışmaya açmıştır. Bu sorunların giderilmesi, yalnızca insani değil aynı zamanda anayasal bir zorunluluktur.

Bu bilgilendirme ışığında:

1 -İzmir'de kaç kamu binası engellilerin erişimine uygun hale getirilmiştir?

2-Toplu taşıma araçlarının yüzde kaç engelli erişimine uygundur?

3-Otizmlı bireylerin toplu taşıma kullanımında yaşadığı sorunların çözümü için hangi önlemler alınmaktadır?

4-Tiyatro, kültür merkezi ve spor salonları gibi alanlarda engellilere yönelik düzenlemeler hangi ölçüde yapılmıştır?

5-Engelli rampalarının ve sarı çizgilerin bakım ve denetimi hangi kurum tarafından yapılmaktadır?

6-Engellilerin istihdamda yaşadığı zorluklara karşı yerel yönetimlerle işbirliği yapılmakta mıdır?

7-"Engelli dostu kent" iddiasını somutlaştıracak yeni projeler gündemde midir?

CEVAPLAR

İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı'ndan alınan bilgide;

5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun'un Geçici 2 nci maddesine istinaden kamuya açık hizmet veren tüm alanların erişilebilir hale getirilmesinin yasal bir zorunluluk olduğu, erişilebilirlik hususunda denetleme, yaptırım ve takip süreçlerinden sorumlu kurumun Aile ve

Sosyal Hizmetler Bakanlığı olduğu ve İzmir Büyükşehir Belediyesinin kendi sorumluluk alanlarını erişilebilir hale getirme gayretine istinaden belediye bünyesinde Erişilebilirlik Koordinasyon Komisyonu oluşturulduğu, bu kapsamda İzmir Büyükşehir Belediyesi sorumluluğundaki kamu binalarının erişilebilirlik standartlarına uygun düzenlemelerinin devam ettiği ve İzmir ilindeki diğerk kamu binalarına dair herhangi bir erişilebilirlik verisinin bulunmadığı,

İzmir ilinde şehir içi ulaşımı sağlayan ESHOT ve İZULAŞ otobüslerinin, İzmir Metro ve İZBAN'a bağlı raylı sistemlerin tamamının; İZDENİZ tarafından işletilen filonun %91'inde engelli erişiminin sağlandığı, Körfez genelinde hizmet veren deniz araçlarının %74'ünün engelli erişimine uygun bulunduğu,

Otizm ve diğerk nöroçeşitli kişilerin hem toplu taşıma araçlarında hem kent yaşamında yaşadığı sorunları yakından takip edebilmek amacıyla ilgili sivil toplum kuruluşlarıyla koordinasyonlu olarak çalışmaların devam ettiği,

Bu kapsamda, İzmir Büyükşehir Belediyesinin ulusal ve uluslararası geliştirilen uygulamaları takip ettiği ve İzmir ilinde uygulanabilir projeleri geliştirme aşamasında olduğu,

İzmir Büyükşehir Belediyesine bağlı kültür merkezi ve spor alanlarının düzenlemelerini fiziki ve içerik bakımından değerlendirildiğinde; fiziki olarak bina girişleri, tuvaletleri, otoparkları, dikey ve yatay erişim kriterleri bakımından kısmen erişilebilir nitelikte bulunduğu, İzmir Büyükşehir Belediyesine bağlı Celal Atik Spor Salonu engelli sporcular tarafından kullanılabilirdiği, söz konusu merkezlerdeki hizmetlerin içeriği bakımından Engelli Çalışmaları Şube Müdürlüğü ve İzmir Şehir Tiyatrosu iş birliği ile görme engelliler için betimlemeli, işitme engelliler için işaret dili çevirili kapsayıcı tiyatro oyunlarının belli aralıklarla sahnelenmesinin gündemde olduğu, belediyeye ait havuzda engelli çocuklara yönelik yüzme saatlerinin ayrıldığı, Engelli Çalışmaları Şube Müdürlüğünün çalışmaları kapsamında engellilere yönelik destekleyici el sanatları, resim, müzik, seramik gibi sanat eğitimlerinin yanı sıra tekerlekli sandalyeli sporculardan oluşan boccia takımı da çalışmalarına devam ettiği, engelli olmayan sanatçılarla engelli sanatçı adaylarının ortak çalışmalar yaparak eserler ürettiği projelerinin de sürdürüldüğü,

İzmir Büyükşehir Belediyesinin kendi sorumluluk alanlarında bulunan hizmet birimleri, ana arter caddeler ve yollar, toplu ulaşım araçlarının istasyonları ve benzeri yerlerde erişilebilirlik standartlarına uygun olarak rampa düzenlemesi ve sarı çizgi olarak belirtilen hissedilebilir yürüme yüzeyi işareti uygulamalarının yapımına devam edildiği, ilgili saha çalışanlarının kontrolleri ve/veya belediyeye ulaşan şifahi talepler neticesinde yapılan bu düzenlemelerin belli aralıklarla bakım ve onarımının sağlandığı,

İzmir Büyükşehir Belediyesi engellilerin bağımsız yaşama hakkı kapsamında istihdama katılımlarını desteklemek, iş arayan engellilerle işverenleri buluşturmak ve işe yerleşme sürecinde iş koçluğu desteği sağlamak üzere Destekli İstihdam Ofisi çatısı altında çalışmalarını sürdürdüğü ve belediyenin bir yerel yönetim olarak bu süreçte özel firmalarla ve meslek

odalarıyla istihdam odağında iş birliği içinde çalışmakta olduğu, kendi bünyesinde de aynı kapsamda engelli istihdamının sağlandığı,

İzmir Ulaşım Hizmetleri ve Makina Sanayi Anonim Şirketinin (İZULAŞ) konu hakkında toplu ulaşım hizmeti sağladığı ve şirket bünyesinde tüm otobüslerde engelli rampası bulunduğu,

İzmir Deniz İşletmeciliği Nakliye ve Turizm Ticaret Anonim Şirketinin (İZDENİZ) İzmir ilinde bulunan Bostanlı, Karşıyaka, Alsancak, Pasaport, Konak, Karantina, Göztepe ve Üçkuyular Yolcu İskelelerine ek olarak Bostanlı ve Üçkuyular Arabalı Feribot İskeleleri ile İzmir Marınanın engelli bireylerin kullanımına yönelik erişilebilirlik standartlarına uygun şekilde düzenlendiği,

Ayrıca "Yaz Seferleri" kapsamında kullanılan Urla ve Mordoğan İskelelerinin de engelli erişimine uygun durumda bulunduğu, 7 Haziran – 14 Eylül tarihleri arasında Mordoğan ve Urla'ya yapılan yaz seferleri kapsamında engelli vatandaşların ve yakınları ile şehit yakınları, gazi ve yakınlarına her gemide 60 kişilik kontenjan ayrılarak ücretsiz erişim imkanının sağlandığı,

İZDENİZ tarafından işletilen gemi ve iskelelerde yer alan hissedilebilir yürüme yüzeylerinin denetimleri, iskelelerde iskele sorumluları, gemilerde ise kaptanlar tarafından düzenli olarak yapıldığı, bu denetimler sonucunda tespit edilen yıpranma ve eksikliklerin giderilmesi, Kara Hizmetleri Müdürlüğü personeli tarafından sağlandığı,

Öte yandan, iskelelerden gemilere/vapurlara erişimi sağlayan engelli rampalarının bakım ve onarım çalışmalarının ise teknik müdürlük personeli tarafından yürütüldüğü, İzmir Büyükşehir Belediyesi Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanlığı Engelli Çalışmaları Şube Müdürlüğü tarafından denetlendiği,

İzmir Metrosunda erişilebilirlik kapsamında kapsamlı düzenlemeler gerçekleştirildiği, metro ve tramvay araçlarının engelli kullanımına uygun olduğu ve erişilebilirlik çalışmalarının sürdürüldüğü,,

ESHOT envanterinde bulunan 1.692 adet otobüsün tamamının engelli erişimine uygun olduğu, "Duraktayım" sistemi aracılığıyla görme engelli vatandaşlara yönelik erişilebilirlik uygulamalarının hayata geçirildiği,

Ayrıca, engelli vatandaşların toplu taşıma hizmetinde karşılaştıkları sorunlar mobil uygulamada iletebildiği, tekerlekli sandalye kullanan yurttaşların ulaşım ihtiyacını karşılamak amacıyla "Duraktayım" sistemine dahil edilmesi ve otobüslere iniş ve binişlerindeki fiziksel zorlukların giderilmesi için yeni bir geliştirme planlandığı,

İzmir Banliyö Taşımacılığı Sistemi Ticaret Anonim Şirketinin (İZBAN) bünyesinde yapılan çalışmalara ilişkin olarak;

İZBAN A.Ş. tarafından işletilen toplam 42 binanın erişilebilir hale getirildiği,73 trenin erişilebilir donanıma sahip olduğu,17 engelli personelin istihdam edildiği ve erişilebilirlik uygulamalarının sürdürüldüğü belirtilmiştir.